

shaping. This process takes place on three main levels of a personality's functioning: cognitive, affective and behavioural.

Amongst main factors influencing the moral sphere shaping of pre-school children we lay emphasis on the influence of mass media. Animated cartoons are the most influential mass media source with pre-schoolers, as they correspond to their age peculiarities and take the most of their time and attention comparing to other mass media types. According to some research, the majority of modern cartoons adversely affects the shaping of children's moral sphere, as they do not correspond to the basic psychological and pedagogical requests and are created without taking into account children's age peculiarities.

This paper describes the experimental research on the influence of animated cartoons on the shaping of pre-schoolers' moral sphere. As a part of the study, the most popular cartoons with pre-school children were found out and their rating was compiled. Those animated cartoons were later analyzed from psychological perspective according to the developed criteria, the aim of which was to detect their influence on children's moral sphere.

The results of the research show that the majority of modern cartoons adversely affects the moral sphere shaping of pre-school children, not giving them moral knowledge or rather giving immoral one, demonstrating immoral behaviour as a norm and a role model. A significant part of modern cartoons does not correspond to a pre-schooler's age peculiarities. Some cartoons have the psychological characteristics that make learning the cognitive and moral nature of the cartoons rather difficult or even impossible.

***Key words:** moral consciousness, moral knowledge, moral behaviour, criteria of psychological analysis of the cartoons, mechanisms of the influence of animated cartoons on mentality.*

Міненко Ольга Олександрівна - кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, м. Кропивницький.

УДК 159.92

Мотозюк Л. М., Старовойт І. Й.

ОСОБЛИВОСТІ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ: ІДЕЯ, ІДЕАЛ І ПРОСТІР МИСТЕЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті здійснюється спроба висвітлити особливості творчого мислення. Розглядаються історичні, філософські, естетичні передумови творчого мислення та його прояви. Творче мислення розгортається як задум, який є орієнтацією на певний ідеал. Однак, його реалізація завжди відбувається в певній об'єктивній формі, котра, у свою чергу, знаходить своє місце в мистецькому просторі. Таким чином, творче мислення психологічний аспект

проблеми творчого мислення полягає в розв'язання проблеми узгодження ідеального та об'єктивного, уявленого та просторового.

Ключові слова: мислення, творчість, творче мислення, естетика, ідеал, мистецький простір.

Постановка проблеми дослідження. Необхідність осмислення феномена творчого мислення як наукової проблеми порушується вже працях Платона й Аристотеля, а згодом у філософських текстах І. Канта, І. Гердера, Ф. Гегеля та ін. Проблеми теорії й методології наукової творчості знайшли відображення в дослідженнях Е. Гуссерля, Г. Зімеля, І. Ортеги-і-Гассета, К. Ясперс, О. Лосева та ін.

Творче мислення є важливим складником професійної діяльності. І йдеться, звісно, не тільки про митців. Розглядаючи, скажімо, специфіку професійної діяльності практичного психолога варто використовувати поняття «професійне мислення», оскільки предметом рефлексії є багатовимірність підходів до пошуку допомоги клієнтові. Отже, творчий потенціал практичного психолога має першорядне значення. Мисленевий процес реалізується зокрема й у творчості, уможливаючи професійне зростання. Творче мислення практичного психолога має свої особливості, тому можна говорити про «професійне творче мислення практичного психолога».

Оскільки професійне мислення й творче мислення практичного психолога мають подібні риси, то можливим є їх об'єднання в рамках поняття «професійне творче мислення практичного психолога». Особливістю творчого мислення є його орієнтація на ще-неіснуюче. Творче мислення приводить до певних рішень, їх вибору, створення незвичайних і оригінальних ідей, узагальнень, теорій, а також форм. Творче мислення містить наукові, образні, художні та ін. характеристики. Практичний психолог, використовуючи творче мислення в професійній діяльності, завжди здатен слугувати певній меті – реалізації практичних завдань. У творчому мисленні практичний психолог намагається об'єднати всі здобутки свого досвіду.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наразі актуальні пошуки нових методів творчої діяльності. Їх намагаються знайти в діаметрально протилежних напрямках – і в сучасній математиці хаосу, й у радикальній еkleктиці, й в «архітектурі без архітекторів» тощо. Творець сьогодні мислить такими категоріями як простір, обсяг, форма, композиція, образ, усе, із чого утворюється людська діяльність. Характерна риса сучасності – це можливість використання різних образів і метафор. Для класичної естетики характерне поняття художнього образу, у той час як для некласичної відбувається відмова від образності. Відбувається гра змісту, його незавершеність, звертання до значеннєвого ядра твору. Кожна людина знаходить у певному предметі те, що для неї є важливим. Відбувається руйнування гармонії. Це явище можна позначити поняттям «деконструктивізм». Характерною рисою стає ірраціональність і випадковість формоутворення. Образи деконструктивізму

розраховані на споглядання, а простір постає полем для гри. Естетика класичної епохи у деконструктивізмі змінюється на естетику хаосу, заперечення порядку. Проте, творча діяльність залишається із часів раціональною. Таким чином, відбувається змішування принципів класичної й некласичної філософії.

Метою статті є визначення особливостей творчого мислення практичних психологів, найсуттєвіших передумов становлення професійного мислення майбутніх психологів-практиків.

Виклад основного матеріалу і результатів дослідження. Важливим для психології творчості є поняття «ідеал». Поняття «ідеал» передусім стосується способу мислення, а не конкретного об'єкта в просторі та часі. Це поняття гносеологічне, а не описове. Філософія зберігає за собою право трактувати речі з позиції *a priori*. «Ідеал» – це саме таке апіорне поняття. Бо практичний досвід не дає жодних підстав для виведення певного ідеального образу. Будь-який ідеал – явлення трансцендентальне. Це прояв трансцендентального мислення. А тому й предметна дійсність щодо нього виступає як певний привід, певна спонука, а не як детермінанта. Тож і сутнісні характеристики ідеалу слушно виводити з властивостей мислення, а не з особливостей дійсності.

Аби витлумачити це твердження варто вдатися до хрестоматійного приладу. І. Кант стверджував: щоб зобразити ідеального лева, митцеві потрібно побачити декількох левів, і певні середні характеристики той використає для створення ідеального образу. Критики завважували: щоб зобразити ідеального лева, митцеві не потрібно бачити жодного лева. Це справді так. Однак запитання: що є джерелом цього ідеального образу? Дійсність, принаймні один лев, якого бачив митець чи про якого чув, підкаже йому яким може бути лев найбільший чи найдужіший. Найбільший і найдужіший – не найідеальніший. Цій труднощі зарадить естетичне поняття «гармонія». Та де джерело чуття гармонії? У природі? Сумнівно. У природі немає нічого ідеально. А це означає, що немає нічного й гармонійного. Відтак? Лише трансцендентальне мислення уможливує чуття гармонії, котре в даному випадкові тотожне чуттю ідеальності.

Так ми вступаємо в царину кантіанства. Хоча, либонь, потрібно одразу попередити, що чітких і зрозумілих відповідей на запитання «а чим власне є ідеал?» знайти не вдасться. Тут першорядне значення має Кантова праця «Критика здатності судження». Спершу вона задумувалася автором як «Критика здатності смаку», ця робоча назва ще точніше вказує на її відношення до естетики. Звернімося до дефініції запропонованої І. Кантом: здатність судження взагалі є здатністю мислити особливе як підпорядковане загальному». І. Кант також зазначає, що споглядання особливого з позиції загального уможливує «визначальне» судження (українською точніше сказати «окраювальне», адже стосується не «значення», а форми, себто «краю» чи «межі»), натомість розгляд загального з точки зору особливого – дає судження «рефлексивне».

Це суто логічне трактування. Ця дефініція є відсилкою до Платонової філософії, до його поняття «ідея». Адже, за Платоном, лише через осягнення ідеї можна збагнути й конкретні речі, в яких та відображається. Так логічна площина міркувань стає метафізичною. Цей ряд трактувань можна доповнити й поглядом Аристотеля, за яким конкретна річ є такою, якою вона є, передусім завдяки меті. Ця мета пов'язує її з сутністю та формою втілення, тому і річ стає цілим. Увага до емпіричних аспектів буття речі, що домінує в Аристотеля, у вченні Плотіна врівноважується акцентуванням розвитку самої ідеї, відображеної в речі. Шляхом розкриття ідеї в речі, формується не лише безпосередня річ, а й сама ідея. Так крайні прояви вчення Платона й Аристотеля змикаються в цілісній концепції. Новий час, завдяки Р. Декарту та Б. Спінозі, розглянув цю проблему, використовуючи поняття «організм», котрий є цілісним і розвивається, залишаючись, попри зміну форм, одним і тим самим, адже в нім коріниться незмінна сутність, яку можна мислити як «внутрішню форму». Так можна бачити, що безневинне питання «чому одна річ подобається, а інша ні?» є більш, аніж складним.

Антична й просвітницька естетика, кажучи про красу, завше брали за взірць природу. Однак, тут можна пригадати дивовижні слова В. Соловйова зі статті «*На шляху до істинної філософії*»: «Людина, що пізнає істину, незважаючи на своє нікчемне й рабське становище в природі, й природа, що знищує людину, незважаючи на її істину, напевно, не мають жодного сенсу одне для одного, між ними немає жодного внутрішнього зв'язку, жодного необхідного співвідношення» [1, с. 326]. Однак ця надивовижу відверта і ясна думка не завадила Соловйову написати іншу статтю «*Краса в природі*». Напевно брак об'єктивного відношення до природи не заважає бачити її красу. Цю статтю Соловйов розпочинає з винесених в епіграф слів Ф. Достоєвського «Краса спасе світ». А далі піддає критиці модерністів, кубістів й інших «істів»: «Дивно здається покладати на красу спасіння світу, коли доводиться спасати саму красу від художніх і критичних спроб, що прагнуть замінити ідеально-прекрасне реально-потворним» [2, с. 351]. Вочевидь, естетична концепція В. Соловйова зрозуміла без дальших цитувань. Ці слова прояснюють і Кантове зіставлення природи та мистецтва. У період Відродження й особливо в період Просвітництва, майже до модерністського бунту, природа була єдиним взірцем «ідеально-прекрасного». Тому й у Кантовій естетиці судження про прекрасне є частковими випадками суджень «законодавчих» або «рефлексивних». І прекрасне ество окремої речі осягається лише спекулятивно, завдяки інтелектуальному сприйняттю апріорно заданих ідей, їхніх сутностей, форм і розвитку. Наразі цікаво звернутися до погляду неокантіанця Е. Кассіра. Аналізуючи особливість естетичної свідомості стосовно свідомості теоретичної та практичного досвіду, той пише: «Естетична свідомість містить у собі ту форму конкретної наповненості, в якій вона, цілком віддаючись власному станові, осягає в самому цьому миттєвому стані момент позачасового значення» [2, с. 279].

Український науковець В. Бушанський виокремлює низку проблемних питань, які виникають у сфері методології естетики. Зокрема, він пише: «зрозуміло, що досягнути його [ідеал] можна лише інтелектуально, але всі спроби хоч якось уточнити це інтелектуальне досягнення, заводять нас або в метафізичні нетрі, або повертають на грішу землю, до безпосереднього досвіду чи природи, до якої, насправді, не маємо жодного стосунку.

Та все ж спробуймо вдатися до певних *узгаальнень*.

1. Ідеал (і це вже підказує сама мова) є образом, який відбиває уявлення про ідею. (Тут доводиться цілком залишатися в полоні Платонового вчення.) Поняття «ідея» варто розуміти об'єктивно, а «ідеал» суб'єктивно, як досвід досягнення об'єктивної й незбагненої «ідеї».

2. Пошуки ідеалу є наслідком критичного ставлення до дійсності... Усвідомлення невідповідності наявних речей (...) потребам суб'єкта спонукає останнього віднайти адекватніші форми.

3. Однак критичне ставлення та пошук адекватних форм ще не визначає пошуку ідеалу. Бо адекватна потребам форма (...) не обов'язково є ідеальною. Іноді навпаки, адекватна потребам форма є найбільш недосконалою... На цій нетотожності форми, адекватної потребам, тій формі, яку можна було б назвати ідеальною, варто наголосити, бо дослідники зазвичай не звертають увагу на цю розбіжність»...

4. «Таким чином, міркування зводяться до запитання: як суб'єкт переходить од суб'єктивних уявлень (що ґрунтується на егоїстичних інтересах) до об'єктивних (предметом яких є загальна користь, утілення відсторонених цінностей, наприклад, справедливості, державного чи національного розвитку тощо)» [3, с. 35, 37].

Далі В. Бушанський пише: «Повертаючись до питання про відношення між «ідеєю» та «цінностями», варто зазначити, що розуміння «ідеї» в Платоновім дусі, спонукає визначити це поняття як ширше щодо поняття «цінність». Адже «ідея» мислиться далєбі парадигмально, як модель світоусторою, визначаючи світогляд. Відтак «цінність» постає чимось похідним. Згідно з «ідеєю» певна річ може набувати статусу «цінності», бо отримує певне ієрархічне місце в «табелі про ранги». Те, що корисне для втілення «ідеї», стає цінністю, зайве – відкидається на маргінес, або взагалі табується» [3, с. 53].

Важливим питання творчої діяльності є її розгортання в просторі. У сучасному світі творець постійно працює з контекстом простору. Ідеться про «ідентифікацію» людини в просторі, інформацію, яка, так чи інакше, впливає на неї. Визначення людиною об'ємно-просторових характеристик об'єкта, його фактури й кольору, пластики, місця розташування впливає на її емоційний стан. Творчі простори можуть викликати в людини відчуття інтимності або ж «почуватися неповноцінним громадянином, а лише статистичною одиницею» [4, с. 4]. Залежно від цього змінюється її поведінка. Такі простори цілком впливають на здоров'я людей. Саме тому митець має розуміти психоемоційний аспект впливу, який справляють його твори (ідеться про архітектуру, візуальні

форми мистецтва тощо). Входячи до історичного середовища, йому слід задаватися питанням, якого стану душі він прагне домогтися, що він прагне сказати, передати нащадкам. Поряд із цим, він повинен урахувувати створене його попередниками, тим самим, прагнучи до гармонії навколишнього простору.

Творчість – це діяльність, спрямована на формування нового простору, тобто моделювання майбутнього об'єкта. Це феномен, у результаті якого з небуття виникає первісний образ, що перетворюється в результаті роботи професіонала у величезний обсяг інформації, що визначає ціле й частини майбутнього. Творча діяльність в той же час є процесом зіставлення варіантів з певним еталоном – реальним об'єктом або уявним образом. Ці зіставлення можуть бути як кількісними, так і якісними. З одного боку, вони пов'язані з факторами об'єктивними – властивостями й параметрами об'єкта, а з другого – із суб'єктивними, особистісними мотивами творця. У процесі творчої діяльності аналізується й моделюється різні аспекти об'єкта – місцезтворювальні чинники, динаміка, комунікації, капіталовкладення і т. ін. Об'єкт творчості – складна система, що включає багаторівневі підсистеми більш низьких порядків, кожна з яких є об'єктом відповідних проектних опрацювань. Об'єктом творчої діяльності є творчий простір. Загальне визначення простору формулюється як безліч об'єктів, між якими встановлюються відносини. Простір невіддільний від часу. Обидві ці категорії є загальною формою існування матерії. Є ще одне, близьке за змістом, визначення простору як форми співіснування матеріальних об'єктів і процесів, що характеризуються структурністю й протяжністю систем. Загальні властивості простору – довжина, а також єдність переривчастості й безперервності.

Відповідно до загального визначення, творчим простором можна назвати середовище існування людини, сформоване в результаті діяльності суспільства, тобто сукупність певних об'єктів, що перебувають у взаємодії між собою. Це поняття включає всі сфери й рівні організації об'єктів, системи, зокрема, міста з їх численними підсистемами. Творчий простір має універсальну властивість єдності. Настільки ж універсальним є його нескінченне різноманіття, що простягнеться за двома напрямком: у макро - і мікропросторі. Існуючи об'єктивно, простір має певні властивості й підкоряється закономірностям, таким як безперервність, симетрія й асиметрія т. ін.

Можна відзначити різні рівні творчого простору, починаючи з мікропростору до складних урбанізованих систем – агломерацій. Різні рівні творчого простору визначають і різний характер прояву властивостей і закономірностей його існування, сприйняття, споживання й, відповідно, різні комбінації професійних методів його формування.

Настільки ж суттєво змінюється й співвідношення емоційно-естетичних і семантичних факторів: зі зростанням рівня збільшується роль значеннєвого семантичного «зрізу» творчості. Відповідно зростає роль наукового знання, дослідження, зокрема кількісного підходу до творення як такого. На більш низьких рівнях – в умовах переваги безпосередньо відомого й, у першу чергу –

візуального сприйняття перевагу одержує емоційно-естетична сторона творчості.

Суспільство, група, індивід існують і діють в творчому просторі. Творча діяльність є взаємодію людини з творчим простором їх вплив, що передбачає взаємне. Творець упорядковує, артикулює простір, який у свою чергу регулює діяльність, оформляючи його основні функції. Структурований простір не тільки вміщає людину, але й управляє їм. У сучасному світі це стає не просто побажанням, а необхідністю. І тоді творча діяльність не розподіляє речі на первинні, важливі, і другорядні.

Отже, варто відзначити, що творча діяльність – сфера людської діяльності, що має тривалу історію, вимірювану тисячоріччями. Продукт її повинен мати певні якості: функціональність, конструктивність, економічність й естетичну виразність. Виходячи із цих позицій, до творчої діяльності, можна віднести роботу художників, що давали масовому виробництву художні зразки, психологів, що дають такі ж людські зразки, намагаючись світ зробити кращим.

Загальну картину творчої діяльності можна розглядати на прикладі декількох авторських концепцій. Перша, позиція полягає в тому, що творчість є «абстрактним мистецтвом». Друга постає як «якісне творче мислення», котре завжди поєднане з комерційними питаннями. Тут важливим є поняття «тренувана увага», яке є основою гарного творіння. Тобто ефективне творче мислення, уміння ламати традиційні рішення. Воно спрямоване на розв'язок утилітарних і комерційних завдань, а не на вираження у формах речей певних естетичних ідеалів. Інша позиція полягає у тому, що творча діяльність необхідна для вироблення «естетичної якості», яка слугує задоволенню тяжіння до різноманітності. Творець повинен здійснювати значну частину своєї творчої роботи з урахуванням сторонньої думки. Існує навіть утопічна ідея творця, яка полягає в тому, щоб досягатися складної цілісності предметного світу винятково засобами творчої діяльності.

Виходячи з вищенаведеного, можна сказати, що творча діяльність, є продовженням реальності. Реалізація творчості припускає завершеність, тобто ідея повинна втілитися в конкретному об'єкті або речі. Продукт творчості має багатозначність.

Кожна форма у творчій діяльності повинна мати певний зміст, оскільки вона зв'язує загальне й індивідуальне. Її характерною рисою є користь – вона цілком спрямована на людину, задоволення її потреб. Творчість має гармонізувати середовище людини, тобто повинно мати естетичну форму. Творчість виражається у формі в цілому, й окремими складовими її частинами, а творець – простором. Продуктами мислення в тому й іншому випадку виступають образи, ідеї, концепції.

Феномен виникнення з небуття образу майбутнього об'єкта являє собою важко пояснювальний первинний творчий акт. Із усіх стадій початковий творчий акт – принципово виділяє творця серед усіх інших учасників. Це творчий акт, який ніхто інший зробити не може. На відміну від усіх наступних

стадій, у творчому акті технічна, ділова й економічна ерудиція творця має другорядне значення. Творець на першій стадії виконує безумовну лідерську роль при необхідному повному взаєморозумінні всіх інших учасників – це може скласти *подальшу перспективу наших досліджень*.

Інформаційно-енергетичний зміст творчого акту важко переоцінити: кілька штрихів несуть увесь генетичний код складного комплексу. Творчий акт нарощує в собі численні шари інформації, обумовленої первинним енергетичним поривом. У стислому й ощадливому вигляді творчий акт містить усі основні характеристики майбутнього об'єкта: інтелектуальні, візуальні, дієві тощо. Сміслом усіх речей виступає сама людина.

Висновки. Однією зі складових творчого мислення є естетичне. Творча діяльність повинна задовольняти естетичні потреби людини, удосконалювати її, долучати до ідеї краси. Мистецькі твори мають естетичну виразність, тобто предметно-почуттєву форму, необхідну для впливу на реципієнта. Застосування більш досконалих технологій дозволяє створювати дедалі більш вільні форми, гнучкі структури. Відбувається ущільнення, сполучення різних функцій. Творче мислення виконують комунікативну інформаційну функцію. У теорії мислиневої творчості стали застосовуватися такі поняття як «імідж», «інтерфейс» тощо. Відбувається розмивання границь між дисциплінами, запозичення різних визначень із інших наук. Тому творча діяльність стає більш інтелектуальною, інноваційною, мислячою. Творче мислення розгортається як задум, який є орієнтацією на певний ідеал. Однак, його реалізація завжди відбувається в певній об'єктивній формі, котра, у свою чергу, знаходить своє місце в мистецькому просторі. Таким чином, творче мислення психологічний аспект проблеми творчого мислення полягає в розв'язання проблеми узгодження ідеального та об'єктивного, уявленого та просторового.

Література

1. Соловьев В. С. Сочинения в 2 т. 2-е изд. Т. 2. – М.: Мысль, 1990. – 822 с.
2. Кассирер Э. Жизнь и учение Канта. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 447 с.
3. Бушанський В. В. Естетика політичної влади: поняття, методологія дослідження й історична феноменологія. Дис. ... доктора політичних наук за спеціальністю 23.00.01 – теорія та історія політичної науки. – Інститут політичних та етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, Київ, 2009. – 413 с.
4. Дэй К. Места, где обитает душа: Архитектура и среда как лечебное средство / Пер. с англ. В.Л. Глазычева. – М.: Изд-во «Ладья», 2000. – 280 с.

Транслітерація

1. Solovev V. S. Sochineniya v 2 t. 2-e izd. T. 2. – M.: Myisl, 1990. – 822 s.
2. Kassirer E. Jizn i uchenie Kanta. – SPb.: Universitetskaya kniga, 1997. – 447 s.

3. Bushanskiy V. V. Estetika politichnoï vladi: ponyattya, metodologiya doslidjennya y istorichna fenomenologiya. Dis. ... doktora politichnih nauk za spetsialnistyu 23.00.01 – teoriya ta istoriya politichnoï nauki. – Institut politichnih ta etnonatsionalnih doslidjen im. I. F. Kurasa NAN Ukraïni, Kiïv, 2009. – 413 s.

4. Dey K. Mesta, gde obitaet dusha: Arhitektura i sreda kak lechebnoe sredstvo / Per. s angl. V.L. Glazyicheva. – M.: Izdatelstvo «Ladya», 2000. – 280 s.

Motusiuk L. M., Starovoyt I. Y.

Features of creative thinking: an idea, an ideal and a space for artistic activity

The article highlights the features of creative thinking. The historical, philosophical, aesthetic preconditions of creative thinking and its manifestation are examined. Creative thinking is unfolded as a plan oriented towards a certain ideal. However, its implementation always takes place in a certain objective form, which, in turn, finds its place in an artistic space. Thus, the problematic of the psychological aspect of creative thinking involves reconciliation of an ideal and its objective form, imagined and spatial.

Key words: *thinking, creativity, creative thinking, aesthetics, ideal, artistic space.*

Мотошок Л. М. – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, м. Хмельницький;

Старовойт І. Й. – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, м. Хмельницький.

УДК 316.6

Попович І.С.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ВИМІРИ КОНСТРУЮВАННЯ ОСОБИСТІСТЮ МАЙБУТНЬОГО

У статті висвітлено результати дослідження теоретико-методологічних вимірів конструювання особистістю майбутнього. Зазначено, що ключовою категорією конструювання особистістю майбутнього є темпоральність, яка зв'язує минуле, теперішнє і майбутнє. Дослідження темпоральності, як ідеологем наукового напрямку, вимагає методологічної рефлексії, що у свою чергу дозволить вести мову про значущий поступ психології конструювання майбутнього.

Мета статті полягає у дослідженні теоретико-методологічних вимірів конструювання особистістю майбутнього; емпіричному дослідженні